

Biblioteca Universității
din Cluj

Sibiu

Ueu Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHEŢICH ENDRÉ
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 89
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Párisi helyzetkép

A franciaországi német megszálló csapatok parancsnoksága hivatalos közleményben tudatta, hogy a kommunista izgatás és terrorselekmények kezdete óta francia megszállt területen hetvenegy embert ítéltek halálra.

Amióta a szovjetellenes európai nagy harc megkezdődött, London és Moszkva propagandistái, nyilvánvalóan központi utasításra, tevékenységbe fogtak és ennek leglátványosabb megnyilatkozása a franciaországi merényletekben vált ismeretessé. Párisban például két hét leforgása alatt öt véres merénylet is történt. Aldozatai: két német tiszt, valamint Laval, Deat és Marcel Gitton, a volt francia kommunista képviselő.

A politikai harcok elfajulásának sajnálatos kiscrő jelensége rendszerint a politikai gyilkosság, de amivel a franciaországi történések alkalmával találkozunk, az több, mint politikai kilengések véres következménye. Mert a következetesen vallott politikai felfogásért mindenre kész, mondhatnánk az elvetemültség akmerő emberek a multban is akadtak, de azokban volt még anynyi emberies vonás, hogy elvi összecsapás, sűrűdés alkalmával, ha fegyvert is ragadtak kézbe, tettük követkeése után levonták a konzekvenciát s nem tüntek el gyáván a társadalom labirintusában, hanem a törvényes fórumok előtt vállalták tettükért a felelősséget.

Ez az aknamunka azonban, melynek sajnálatos jelenségei Franciaországban megmutatkoztak, ugyátszik, már az emberiségéből kivetkőzötték anarchiája. Az első német tisztet hátulról lőtték le egy zsuoft villamosmegállónál. A merénylő eltiúnt a sokaságban. Egy másik német katonát éjjel, az utcasarkon orvul gyilkolták meg. Marcel Gitton volt kommunista képviselőt kerékpáros merénylő terítette le a nyílt utcán s tettének elkövetése után tovaszárguldoott. A büntények körülményei: a mód, az idő, az eszköz egyaránt arra vallanak, hogy minden következmény aló kibúvó elemek zavarkeltési ténykedéséről van szó, amitől a francia nép távol áll.

A gyilkos merényletekben ugyanaz a szellem érvényesül, mint a keleti fronton, ahonnan bolsevista harcok ortvátadásairól érkeztek jelentések: sziklák mögött, vagy fákön elrejtözve tüzeltek az előbb még megadást jelző szovjet katonák a németekre, a halottak között mozdulatlanul fekvők tüzet indítottak a közeledő német egészségügyi katonákra és így tovább...

Méltán számít a közvélemény érdeklődésére az a mód, ahogy a franciaországi merényletekkel szemben a német hatóságok viselkednek. Bevezetőül érdekes emlékeztetbe idézni azt, ami 1918-ban a perzsiai Rechtben történt. Egy angol katonát lelőttek. Ennek megbosszulására, a megszálló brit csapatok az egész várost bombákkal árasztották el, gépfegyverrel kaszabolták le az utcán a járókeleket, valóságos vérfürdőt rendeztek a lakosság körében. Egy katonáért! A német megszálló hatóságok viszont Franciaországban a szovjet-degaullista kihívások megismétlődésekor is oly higgadt és emberies magatartást tanúsítanak a lakossággal szemben, ami egyedülálló tény a maga nemében. Csak amikor a németellenes merényletek megismétlődtek, vezették be a megtorló rendszabályokat, de ezek is csak a közvetlen bűnösöket sújtják. A megszálló német hatóságok korrektt és előzékeny magatartása kellemesen hatott a francia közvéleményre. A németek tisztában vannak azzal, hogy a merényletek nem a francia nép kezdeményezései, hanem London és Moszkva felbujtóinak mesterkedései. A párisi merényletek ügyében bevezetett vizsgálat ezt teljesen igazolta. Természetesen fokozottabb ellenőrzést kellett bevezetni a kétéselemek ellen s ezen a téren erős tisztogatási munka folyik. A francia sajtó felszólította a lakosságot, ne csak az elitőlo magatartást tartsa kötelességének, de működjön közre tevékenyen a rendezavarók leleplezésében és kézrekerítésében is.

Megemlítendő, hogy ezek az incidensek, ahelyett, hogy kedvezőtlenül befolyásolták volna a német-francia viszonyt — London és Moszkva nagy csalódására! — csak siettették a helyzet kialakulását: a két nép közeledése egyre bensőségezőbbé válik. Jelképes eseménynek tekinthető, hogy én most indult el Versaillesből a francia önkéntesek első serege a keleti frontra: harcolni a közös nagy európai ügyért, Fítler és a szövetségesek katonái oldalán...

A román-szovjet fronton

Jóval súlyosabb az ellenség vesztesége, mint a román véderőé

A román főhadiszállás nagyjelentőségű közleménye a hadihelyzet állásáról — Ukrajnában, a Dnyepertől keletre, az Azovi-tenger környékén és Odesszánál a román csapatok számos bolsevista támadást visszavertek — A légi harcok eddigi mérlege: 553:120

„Ez az igazság!”

A bucarestii lapok vezető helyen számoltak be a román főhadiszállás alábbi közleményéről:

1. Ukrajnában, a Dnyepertől keletre, az Azovi-tenger környékén a hegyi vadászok és a lovas hadtest, a németekkel együtt harcolva, véres harcok után visszautasították a nagy egységekben, tankokban és nehéz tüzérségben nagy fölényben levő ellenség támadásait. Az ellenség ebben a körzetben állandóan visszavonult Kelet felé. A hegyi vadászok, az V., VI. és VIII. lovas dandárok megérdemlik a haza csodálatát és elismerését.

2. Az odesszai fronton az ellenség a Krimi-fél-szigetről és a Kaukázusból hozott egységekkel és tankokkal megkísérelte a román front áttörését. Cujalnic-tól keletre a támadást feltartóztatták, Tatarca és Dálnic környékén pedig, három napi nehéz és véres harc után visszaverték. Az utóbbi körzetben az ellenség harminc tankot hagyott a csatatéren. Az ellenség súlyos és nagy veszteségeket szenvedett.

3. A bizonyos rádióállomások által terjesztett valótlán hírekkel szemben a főhadiszállás a következő adatokat közli:

A háboru kezdete óta a román csapatok hatvanezer ellenséges katonát ejtettek foglyul. Tizenöt-ezer román katona eltűnt és ezek közül hét-nyolcezer lehet a halottak közé számítani és csak a többit a hadifoglyok közé. A halottak száma huszezer, a sebesülteké hetvenhatezer, akiknek nyolcvan százaléka könnyű sebesült.

Ezzel szemben az ellenség azokban a körzetekben, ahol a román csapatok harcoltak, hetven ezer halottat és százezer sebesültet vesztett.

A román haderő eddig ötszázötvenhárom ellenséges repülőgépet semmisített meg, míg a saját veszteség csupán százhusz gép és ezek egyrésze ismét üzemképes állapotba hozható. A román csapatok nagymennyiségű hadianyagot és lőszert zsákmányoltak; veszteségük viszonylag jóval kevesebb.

Az ellenséges ejtőernyősök és a román csapatok háta mögött hagyott terrorista szervezetek kilencven százalékát elfogták. Egyetlenegyet sem sikerült pusztítani vagy merényletet végrehajtani. Sem lőszervonatot, sem raktárat, sem hidat, sem üzemet nem pusztítottak el a repülőgépekről ledobott bombák.

Ploestínél az okozott károk nem érték el még a háromszáz millió leit sem.

Ez az igazság.

Kalkoff, a Szobranje elnöke:

„A bolgár nép rokonszenvez az oroszokkal, — de nem a bolsevistákkal!”

A bolgár nép együttes állásfoglalása a tengelyhatalmak oldalán — A bolgár-román viszony nagyon barátságos — „Bulgáriát nem lehet bolsevizálni...”

Szófiából jelenti a Stefani-iroda: Kalkoff, a Szobranje elnöke vasárnap Várnában beszédet mondott, melyben kitért Bulgária viszonyára a tengelyhatalmakkal, Romániával, Törökországgal és a Szovjetunióval kapcsolatosan.

A moszkvai rádió hamis állításait cáfolva Kalkoff elnök kijelentette, hogy a bolgár-román viszony nagyon barátságos, a bolgár-román viszony — török viszony kielégítő.

A Szovjetunióra vonatkozólag a szónok azt mondta, hogy Moszkva a bolgárok szlvá érzését szeretné kihasználni.

— Annak ellenére, hogy a bolgár nép mindenkor rokonszenvezett az oroszokkal, — háper-tat val-

koff elnök,

ez nem jelenti, hogy a bolsevistákkal szemben is ugyanily érzuettel viselkedik.

A továbbiak során a szónok kijelentette, hogy Bulgáriát nem lehet bolsevizálni. Bulgária a legkorrektebb magatartást tanúsítja a Szovjetunióval szemben, de

ugyanaz nem mondható a Szovjetunió Bulgáriával szembeni viselkedéséről.

A tengelyhatalmakról szólva Kalkoff elnök megállapította, hogy Bulgária kezdetűl fogva Olaszország és Németország oldalára állt, mert ezek az igazságért és szabadságért harcolnak.

Ezt az állásfoglalást nem politikai elgondolások indokolták; ez az egész bolgár nép közös akarata. (Rador)

A Hangya szövetségi szövetség évi közgyűlése

Beszámoló a délerdélyi magyarság szervezeteteinek múltévi munkavégzéséről

A romániai magyarság életében jelentős közgazdasági eseményt jelentett a Hangya szervezetek szövetségének október 2-án Aiudon megtartott közgyűlése. Különösen azért birt fontossággal a közgyűlés, mert most szavazták meg a szövetségnek a nemzeti szövetségi intézet által már a jóváhagyott alapszabály módosítását.

Tudvalevő, hogy 1940 szeptember 30-ig a romániai magyar szervezetek két központba tömörültek. Egyik volt a „Hangya” Szövetkezetek Szövetsége, Aiud székhellyel, másik pedig a „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja, Kolozsvár székhellyel. A bécsi döntés nyomán a délerdélyi magyarság — értjük ezalatt elsősorban a falusi népréteget —

gazdasági életében komoly tényezőként szereplő szövetségi élet bizonytalanná vált, a tagszövetkezetek tanácstalanul tekintet-

A kisebbségi szervezetek ügyének rendezése Romániában és Magyarországon

Az intézet székházának nagytermében nyitotta meg a közgyűlést Haller István gróf elnök, aki elnöki megnyitójában a többi között a következőket mondta:

— A bécsi döntés új helyzet elé állított minket, amennyiben öt raktárunkat veszítettük el, körülbelül kétszázhusz szervezetekkel. Újra kellett szervezni egész hálózatunkat, ami az előre nem látható akadályok felmerülése következtében csak nehezen indulatott meg.

Hosszas tárgyalások után sikerült a szövetségi kérdést a romániai magyarság és a magyarországi románság szövetségeinek megnyugvására rendezni.

A „Plugarul” északerdélyi román szövetségi központ alapszabályait jóváhagyták és ugyanezért itt a „Hangya” alapszabály módosítása is megtörténhetett. A viszonyosság elvére támaszkodó első lépést remélhetőleg mások is fogják követni, hiszen a szövetségi mozgalom volt mindig az a biztos, kiegyensúlyozott mérleg, amely minden szélsőséges irányzatot kiküszöbölt.

Az elnöki beszámoló ezután megemlékezett arról, hogy a nehezedő gazdasági helyzetre való tekintettel a szövetséget nagy feladatok elé állította az árubeszerzés és árúellátás kérdése, aminek nagy vonásokban sikerült mégis eleget tennie. Célkitűzése közé

128 millió lei forgalom — 796.000 lei tiszta haszon

Hangoztatta, hogy a múltévi százhuszonnyolc millió lei forgalom az 1939 évvel szemben alig mutat lényeges csökkenést, mivel az első nyolc hónap forgalma erősen emelkedő irányzatot mutatott, bár ez részben a drágulásnak tulajdonítható. Elmondotta, hogy az átengedett területeken maradt raktárak pótlását, a tagszövetkezetek áruellátásának tehergököcsival történő lebonyolítását, végül a magukra maradt hitelszövetkezetek bekapcsolását a vezetőség eddig rajta kívülálló okokból nem tudta véghez vinni.

A szövetségi gondolat népszerűsítésére huszezer példányban kinyomatták a „Hangya” naptárt, amelyet önköltségi áron bocsátottak a tagok rendelkezésére. Változatlanul megjelenik a „Szövetkezés” című félhavasított megjelenő újság és különös gondot fordítottak az iskolaszövetkezetek támogatására,

amelyeknek tagjai közül kerülnek ki a szervezetek élet jövője vezetői.

Az igazgatósági jelentés beszámolt arról, hogy az évközben történt események folytán megüresedett igazgatósági és felügyelőbizottsági helyeket a közgyűlés megtartásáig behívás útján töltötték be. Így Becsky Istvánt Timișoaráról és Pálffy Györgyöt Chisineu Crisről az igazgatóságba, Szén Mihályt és Nagy Domokost pedig a felügyelőbizottságba meghívta.

Végül a mérlegben kimutatott 796.636 leit kitevő tiszta nyereség felosztása tárgyában tett indítványt az igazgatósági jelentés. Eszerint a tartalékalap növekedésére 283.212 leit, propaganda alapra 64.186 leit, ötévesre 64.725 leit és egyszázalékos vállalkozási visszatérítésre 384.513 leit fordítanak.

A nagy tetszéssel hallgatott jelentés elfogadása után a vezérigazgató indítványára a közgyűlés hódoló táviratot küldött Öfelsége I. Mihai királynak és ugyancsak távirati úton üdvözölte Mladenatz Grigoret

tek a jövő elé.

Vonatkozott ez mindenekelőtt a szövetség nélkül maradt hitelszövetkezetekre.

Az október 2-i közgyűlést követő rendkívüli közgyűlésen megszavazott alapszabálymódosítás éppen azt a célt szolgálta,

hogy a délerdélyi magyar hitelszövetkezetek is csatlakozhassanak a Hangyához.

amely kétségtelenül határozott irányításban és támogatásban részesíti majd a kishitel megoldását szövetségi alapon elképzelt szervezeteket. A „Hangya” Szövetkezetek Szövetségébe nyolcvannyal szervezet tartozik, amelyhez külön hozzá kell számítani a csatlakozandó mintegy száz hitel- és tejszövetkezetet. A nyolcvannyal szervezetet kevés kivétellel saját házzal rendelkezik és a mindennapi fogyasztáson keresztül szaporítják a közös szövetségi vagyont, amely a falu népének gazdasági felemelését szolgálja.

tartozik a Hangyának a hitelszövetkezetek felvétele. Gondoskodni kell az elvesztett áruraktárak pótlásáról árúelosztók útján, miután jelenleg az a helyzet, hogy Brasovtól Turdaig egyetlen áruraktár elégíti ki a szükségleteket.

Felhívást intézett Haller István gróf elnök a tagszövetkezetekhez újabb üzletlétsz jégvázásokra, mert csak üzletlétszben gazdag, jól megalapozott szervezet képes eleget tenni a ráháruló feladatoknak.

Köszönetet mondott Tövissy Géza vezérigazgatónak és az egész tisztviselői karnak odaadó önzetlen munkásságáért.

Az elnöki megnyitó után Tövissy Géza vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését az elmúlt üzletlétszről. Beszámolójában rámutatott arra, hogy a tavalyi év első nyolc hónapjában kétszeresére emelkedt az aiudi borpince befogadóképességét,

amely lehetővé teszi husz-huszonöt vagon bor állandó tárolását,

egyszerűsítették, a raktárak adminisztrációját, a nyugdíjpénztárnak visszafizették követelése egy részét és ezáltal lehetőség nyílt arra, hogy a nyugdíjpénztár ingatlan vásárolhasson Aradon és így biztosítsa vagyonának állandó értékét.

796.000 lei tiszta haszon

a nemzeti szövetségi intézet elnökét.

Harsányi Márton felügyelőbizottsági elnök által felolvasott jelentés elfogadása után ismertették az 1941 évi mérleget, döntöttek a nyereség felosztásáról, a technikai osztály fenntartási költségeinek a tagszövetkezetek közötti felosztásáról, végül pedig Tövissy Géza vezérigazgató javaslatára egyhangulag kimondták, hogy a jelenlegi üzletlétszben egyetlen tag és tagszövetkezet sem kaphat egy millió leit meghaladó kölcsönt, az igazgatóságnak pedig nem áll jogában tíz millió leinél nagyobb kölcsönt felvenni.

AZ ÚJ VEZETŐSÉG

A közgyűlés ezután igazgatósági tagnak három évre megválasztotta

Gál Miklós dr. ügyvédet Turdáról, a romániai unitárius egyház megyei főgondnokát és Pálffy Györgyöt Chisineu Crisről. Két évre választották Becsky István mérnököt Timișoaráról, míg egy évre tag lett Nagy Domokos Aiudról és Vásárhelyi István Ludusról. A felügyelőbizottságba rendes tagnak Harsányi Mártont Rovineről, Erdős Mihályt Turdáról és Dániel Elemér Gyánestiről, póttagnak Zajzon Gyulát Bichisről, Lazsádi Domokost Unireáról és Szöcs Józsefet Cuciról választották.

A közgyűlést követő rendkívüli közgyűlésen egyhangulag megszavazták az alapszabályok módosítását, amelynek értelmében a jövőben bármilyen természetű magyar szervezetet felvehető a szövetségbe. Gadó Jenő dr. az aradi Ajutorul szervezetet ügyésze fejezte ki köszönetét a közgyűlésen vendégként megjelenő kiteszövetkezetek nevében a vezetőségnek azért, hogy lehetővé tette számukra a csatlakozást.

A közgyűlés Haller István gróf zárószavaival ért véget. Délben a megjelentek közeledően vettek részt, majd délután szűkebbkörű megbeszélés volt a csatlakozó hitelszövetkezetek felvételi eljárására nézve.

Távlatok

JAPAN FIGYELMEZTETÉS HOLLANDINDIÁNAK. A japán kormány szóvivője kijelentette, hogy a tokiói kormány barátságatlan cselekedetnek minősítene, ha Hollandiában beváltaná ama terveit, hogy nagymennyiségű közszükségleti anyagot küldene a Szovjetunióknak. Amennyiben Hollandia ezt megteszi, Japán levonja a következtetéseket és kellő intézkedéseket fogantat.

REZA SAH PAHLEVI volt perzsa uralkodó egész vagyonát, — mint a teheráni rádió közölte, — az iráni nemzeti bank átírta fia, az új sah nevére. A koronaékszerek leltározása még tart.

TELJESEN HELYREÁLLT A REND a Cseh-Morva védnökségben. Ugy Prágában, mint egyik-másik vidéki helységben, ahol Elias volt miniszterelnök és társai felforgató tevékenységet szítottak, nyugalom van. Az Eventimental című bucurestii lap ezzel kapcsolatosan a következőket írja: Most, hogy a Cseh-Morva védnökség területén a nyugalom helyreállt, az utóbbi tíz nap eseményeiről az alábbi részletek váltak ismeretessé: Több személy, ellenséges érdekek szolgálatába szegődve, nagy gazdasági szabotázs-akcióban vett részt. E szabotázsakciók eredményeképpen egyes fontos élelmiszerszállítmányok meghiusultak s ami súlyosabb, gabonalerakotokat gyújtottak fel. Így akartak éhínséget előidézni s a lakosságot a német hatóságok ellen feltűzteni. A cseh anarchisták ugyanakkor robbantással merényleteket is előkészítettek és megkíséreltek. Mind ezt azonban a rendőrség idejében leleplezte, a bűnsöket katonai törvényszék elé, illetve a prágai különleges bíróság elé állították, mely halálos ítéleteket hozott, többeket bebörtönöztetett, azokat pedig, akiknek ártatlansága kiderült, felmentette és szabadlábra helyezte.

EGY ÉVVEL EZELEŐTT a riomi törvényszék a nagy francia perben még javában folytatta a tanúkihallgatásokat. Ötvenhárom francia politikai és katonai vezetőt hallgattak ki néhány nap alatt, akik között több ismert egyéniség szerepelt, így Weygand, Colson, Vuillemin, Blancard, Requin, Frere, Georges, Mittelauser tábornok, Georges Bonnet, Robbe, Fernand Laurent, Frossard, Breguet, Frot politikusok. Ugyanakkor folytatták a vádlottak kihallgatását is, Daladier volt miniszterelnök, Gamelin tábornok és Guy la Chambre jelent meg a bírák előtt. Ma egy éve... Mint Párisból jelentük, a riomi per vizsgálata most befejeződtek és a vonatkozó jelentéseket már a francia minisztertanács elé terjesztették. A francia közvélemény, tekintettel arra, hogy az ítélethozatal már a közeljövőben esedékesé válhatik, megújult figyelemmel fordul a riomi vádlottak sorsa felé.

WAWELL GENERALIS GONDJAI. Wawell generális, India katonai főparancsnoka a Közelkeleten tartott szemleutjáról visszatért állomására. Szemleutjára alkalmával a védelem lehetőségeit vizsgálta meg, különösen a szovjet fronton történő katonai fejleményekkel kapcsolatban. Azonban éppen ezen alkalmattal történt Ukrajnában a németek hatalmas előretörése, amelynek következtében gyors segítségre lenne szükség. Erre a nagy sikerre Angliában nem számítottak. Wawellnek nincs sem elegendő ember, sem hadianyaga ahhoz, hogy beavatkozzék, mint ez a Londonba küldött jelentésből is kiténik. Viszont arról sem lehet szó, hogy a nilusi hadsereg segítséget nyújtson, mert Északafrikában szintén a hadműveletek felelevenésével számolnak. Az indiai hadsereg tehát nincs még abban a helyzetben, hogy megfelelő segítséget nyújthasson. Ez persze nagy gondot okoz Wawellnek, mert Anglia a kaukázusi olajvidéket mindenképpen biztosítani szeretné, még abban az esetben is, ha a Szovjetuniót kellemtlenül érintené, hogy Anglia éppen az olajtelepek megszállása révén akarja kifejezésre juttatni „nagy szövetségi készségét”.

VIDÉKI NAGYKERESKEDES

szép fekvésű bánáti városban keres rövid- és textilárú osztályai részére

egy-egy jó munkaerőt

A három nyelv ismerete feltétel. Kézsel írott ajánlat, a fizetés megjelölésével, ezen lap kiadónivatalánál, Szorgalmas és megbízható” jelleg alatt nyújtandó be

A Putilow-művek pusztulásával a Szovjetunió legnagyobb hadiüzemét veszlette el

Berlinből jelenti a Rador: Az NTI megbízható forrásból nyert értesülése szerint a német csapatok október 4-én a Szentpétervár előtti fronton elfoglaltak egy helységet, amelyet a szovjet csapatok elkészenlően védtek. A németek harminc gránátvetőt és harminc gépfegyvert zsákmányoltak. Ugyanazon a napon a szovjet csapatok megkísérelték a német állások áttörését.

A szovjet páncélkocsik által támogatott támadást a németek visszaverték. A bolszevisták súlyos veszteségeket szenvedtek. A német nehéztüzérség október harmadikán újabb tüzet alátartta, nagy sikerrel, a szentpétervári ipari üzemeket.

Ujabb román hadisikerek a keleti front déli körzetében

Berlinből jelenti a Rador: Október 5-én a román csapatok a keleti front déli körzetében újabb területeket foglaltak el. A harcok során háromszáz szovjet katonát foglyul ejtettek.

A Német Távíratok Irodája katonai forrásból közli, hogy a keleti front déli szakaszán a német csapatok október 5-én meglepetésszerű rajtaütést hajtottak

A legújabb német hadijelentés

A német vezérfőhadiszállás tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A keleten folyamatban levő támadó hadműveletek újabb eredményeket hoztak.

Szentpétervártól nyugatra, erős szovjet egységek partraszállási kísérletét, amelyet a kronstadti erődítések, a hajók és a parti tüzérség is támogatott, a német csapatok teljesen szétverték. Ugyanakkor összeomlottak azok a heves támadások is, amelyekkel a német bekerítő frontot belülről akarták áttörni. Az ellenség súlyos és véres veszteségeket szenvedett. A partraszállt egységeket felmorzsolták vagy elfogták. Több, csapatokkal teli hajót elsüllyesztettek, huszonkét tankot, köztük hét legnehezebbet, megsemmisítettek.

Harcos repülőgépek október 6-ra virradó éjszaka

Harminc szovjet vonatot megsemmisített a német légiro

Berlinből jelenti a Rador: A keleti fronton folyamatban levő nagyszabású hadműveletek során a német légiro főleg a szovjet csapatok mögött levő utak és vasutak ellen intéztek sorozatos támadásokat. Harminc vonatot megsemmisítettek. Számos vasutvonalat súlyosan megrongáltak. A légi harcokban husz, a földön pedig hat szovjet repülőgépet pusztítottak el.

A kiewi csata nagyszabású hadmozdulatok végrehajtása volt

Berlinből jelenti a Rador: Hitler Vezérnek az október 3-án emondott beszédében tett ama megállapításával kapcsolatban, hogy a német harctéri jelentések megcáfolhatatlanok, a londoni rádió kijelentette, hogy a tények ellent mondanak a Vezér kijelentéseinek. Így például Kiew tíz héttel később került a német csapatok kezébe, mint ahogyan azt várták. Ezzel szemben az egyik júliusi harctéri jelentés közölte, hogy a német csapatok Kiew közelébe értek. Abban az időpontban a német csapatok valóban ott voltak és a német támadás terveinek megfelelően sokáig ott is maradtak.

Ezek a csapatok a szárnyakat és a háttérket képezték abban a nagy bekerítő csatában, amely Kiewtől délkeletre, Umannál folyt le és több szovjet hadsereg megsemmisítésével fejeződött be. Csak ezáltal volt lehetséges

Kinos kérdések elé állítják Angliát a Szovjetnek tett ígérek

Stockholmból jelenti a Német Távíratok Irodája: A moszkvai konferenciával kapcsolatban a „Times” című angol lap azt írja, hogy ott kidolgozták a háború megnyeréséhez szükséges összes terveket. Ezeket a terveket azonban — írja a lap, — nagyon nehéz a gyakorlatban megvalósítani. Elsősorban meg kellene nyerni az Atlanti-óceáni háborút, hogy minél több kereskedelmi és hadihajó szabadul-

Molotov nyilatkozata felháborodást keltett a finn közvéleményben

Helsinkiből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy Molotovnak a moszkvai értekezlet befejezése után tett kijelentése, amely szerint a Szovjetunió a népek szabadságáért harcol, Finnországban nagy felháborodást keltett.

Finn körökben nagy a méltatlankodás azért

A Kirow-üzemben nagy károkat okoztak. Egy másik fontos üzemben tűz támadt. Más német nehéz ütegek Szentpétervár hajóépítő üzemét és a kikötőjét lötték eredményesen.

Szovjet hadifoglyok kijelentése szerint az állandóan ismétlődő német légitámadások szinte teljesen elpusztították a Putilow-műveket.

Ezek az üzemek már a világháború előtt is a legnagyobb hadfelszerelési művek voltak és főleg ágyukat és nehéz páncélkocsikat gyártottak. A Putilow-művek az utóbbi éveken közel negyven ezer munkást foglalkoztattak.

végre egy szovjet mezai repülőtéren, ahol bátor és erélyes fellépéssel két szovjet repülőgépet zsákmányoltak.

A keleti front déli szakaszán tevékenykedő román légi alakulatok ugyanezen a napon újabb sikereket értek el; légi harcban három szovjet gépet lelőttek.

kütnő eredményel az Azovi-tenger egyik kikötőjét bombázták és támadást intéztek Moszkvától nyugatra egy fontos közlekedési csomópont, valamint a szentpétervári katonai célpontok ellen.

A Nagybritánia elleni harc során harci repülőgépek nappali támadással Brestől nyugatra elsüllyesztettek egy 2500 tonnás kereskedelmi hajót és a Shetland szigetek hadifontosságu berendezéseit bombázták. A legutóbbi éjszaka Anglia délikeleti partjain levő kikötők ellen intéztek támadást.

Északafrikában német zuhanóbombázó repülőgépek október 5-én éjszaka bombatalálatokat értek el Tobruk városában és kikötőjében. Támadást intéztek a Szezi-csatorna ellen is.

Ellenséges repülők sem éjszaka, sem nappal nem hatoltak birodalmi terület fölé.

Berlinből jelenti a Rador: A spanyol légihadereő egységei október 3-án vettek először részt a keleti front hadműveleteiben és első győzelmeiket aratták. Ezen a napon a spanyol harci repülőgépek kisebb egységei a front felé haladó szovjet csapatokat és motorizált osztagokat támadták meg. Ez alkalommal számos gépjárművet pusztítottak el és az ellenségnek véres veszteségeket okoztak.

a Dnyeperen való átkelés Kiewtől délre és a kétszáz kilométeres előretörés Kiewtől keletre, amely azután a 665.000 szovjet hadifoglyt eredményező nagy bekerítésre vezetett.

KELET-KARELIÁBAN ELLENÁLLHATATLAN A FINN ELŐRENYOMULÁS

A német vezérfőhadiszállás a vasárnap kiadott harctéri jelentésében közölte, hogy a keleti fronton a támadó hadműveletek kedvezően folynak. Délukrajnában a német gyalogsági hadosztályok a Perekop körzetében levő erősen kiépített ellenséges állások elleni harcban, valamint a Dnyeper torkolatától délre levő félsziget és a Fekete-tengerben levő néhány kisebb sziget tisztogatási hadműveleteinél tizenkétezer hadifoglyt ejtettek és harmincegy tankot, 179 ágyút, valamint 472 gépfegyvert zsákmányoltak.

jon fel a Földközi-tengeren és a Szovjetunió vezető többi hajóuton. A hadianyagszállításra a Szovjetnek tett angol ígéret azzal a feltétlen kötelezettséggel jár, hogy Nagybritanniának sokkal nagyobb erőfeszítéseket kell tennie termelési téren is.

Angliában tehát az egyéni érdekeket még jobban korlátozni kell. (Rador).

is, hogy az Egyesült Államok és Anglia támogatják ezt a bolszevista képmutatást. A „Suomi” című lap többek között azt írja, hogy egyszerűen borzalmas, hogy az anglikán egyház szellemi vezetője a szovjet győzelemért imádkozott.

Irak miniszterelnöke lemondott, mert csalódott az angolokban

Ankarából jelenti, hogy Madfai iraki miniszterelnök, akit már az angolok neveztek ki, benyújtotta lemondását. A miniszterelnök így akar tiltakozni az ígéreiteket és az Irakkal szemben vállalt kötelezettségeiket be nem tartó angolok erőszakos intézkedései ellen.

Dagad a vita a semlegességi törvény körül

Newyorkból jelenti az NTI: Az Associated Press közlése szerint az amerikai szenátus tagjai között megejtett szavazás során egy párton kívüli, két köztársasági és huszonhat demokrata szenátor a semlegességi törvény hatályon kívül helyezése mellett volt. Az amerikai kereskedelmi hajók felfegyverzése, de a háborús övezetek megszüntetése ellen hat demokrata szenátor fejezte ki véleményét. Husz szenátor hangoztatta, hogy a törvény módosítása vagy hatályon kívül helyezése nem szükséges, míg más tizennyolc szenátor tartózkodott a vélemény nyilvánítástól.

Az aradi Népközség emberbaráti tevékenysége

A Romániai Magyar Népközség aradi tagozata most állította össze szociális tevékenységének kimutatását, amelyből kitűnik, hogy 1940—41-ben 146 családnak részesült segélyben, olyanok, ahol a családfő katonai szolgálatot teljesített, ezenkívül 458 aradi és 52 vidéki rászorult szegény ember kapott segélyt. Száz esetben tüzfát és ruhaneműket, 185 esetben élelmiszert és 175 esetben gyermekruhaneműket osztott ki a népközség. Az aradi misszió különböző konyháiban télen 14.000 ebédet osztottak ki. 65 szegény ingyenes orvosi kezelésben részesült 98 ember pedig ingyen gyógyszert kapott. A Népközség vándorbabakelengye akciója során szegény magyar anyák 42 esetben vették igénybe a népközség vándorbabakelengyéit. 13 szegénysorsu aradi tanuló tandíjsegélyt kapott a népközségtől, az aradi római katolikus fiú elemiiskola, az aradi római katolikus tanonciskola és két vidéki felekezeti iskola tanítványai részesültek segélyben.

Boris bolgár király a budapesti műegyetem disz doktorja

Budapestről jelenti az Német Távíratok Irodája: Boris bolgár királyt, a műszaki tudományok terén szerzett érdemeiért, a budapesti műegyetem disz doktorává választotta. (Rador).

Ujabb kommunistákat ítéltek el Franciaországban, Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség: A poitiersi ítélőtábla mellett működő különleges bíróság újabb hét marasztaló ítéletet hozott kommunista perekben. A vádlottakat egy évtől hét évig váltakozó fogságbüntetésre ítélték.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 a nagyművek színháza

Holnap premier!

Ha feledni akarja minden bűjt-baját, akkor nézze meg holnap minden idők legkacagtatóbb filmvígjátékát

Ki az ur a házban?

A főszerepekben

**Hans Moser
Maria Andergast
Leo Slezak**

Ma utoljára Előadások 3, 5, 7:15 és 9:30-ko

Első bűn

LINDA DARNELL-al
Műsoron kívül a legújabb O. N. C. háborús híradó és az 522. sz. UFA-híradó

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timişoara, I. Brătianu-ter 3.
Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Modern palota —

háromezer év előtt

A régi egyiptomiaknak már Krisztus születése előtt körülbelül 2—3000 évvel fejlett építkezési rendszerük volt, amelynek nyomán a fáraók hatalmas birtokain sora bujtak ki a földből a modern paloták, az akkori kultúra minden vívmányával felszerelve. Ezeknek a házaknak nem voltak ablakaik a következő okból: már a régieket is bántotta az árnyékképződés, amely különösen finom kézimunkák elkészítésénél „kellemetlenkedett“. Ezért a fáraók híres építőművészei több üvegszöveget áttartottak a napfényt vezették be a helyiségekbe, ezzel természetesen mesterségesen világították. Így külső-bőltek ki az árnyékképződést. Ezek az üvegszövek — bár az egyiptomiak idejében régi feljegyzések szerint még csak primitív formában voltak meg, — azt a célt is szolgálták, hogy kellemetlen időjárásnál légmentesen záródva, megóvassák a belső helyiségek kellemes hőmérsékletét. De ezek a régi kultúrák házaik belső klímáját is szabályozni tudták! A pincéből, ahányszor át szívták be a külső levegőt, amelyet az évszakoknak megfelelően hűtöttek, avagy hevítettek és végül egyenletesen elosztották a különböző helyiségekben. Ezeknek a házaknak a teteje hatalmas lapos alappal bírva, valószínűleg szőrtelen és üdülőhely volt. Disztes szőkegömbök, pálmalevelek, kényelmes fekvőszékek szolgálták a fentülülök kényelmét.

Ha a régi előkeio egyiptomi például a tetőterasszon akart ékezni, akkor egy felvonó egyenesen a konyha helyiségekbe szállította fel a dus étkezést. Minden ilyen épület terrasszanak egy sarkában az istenek szobra előtt, ahol a napi ájtatosságot kellett elvégezniük. Hatalmas kalitkákban papagályok, kolibrók és más exotikus madarak ugráltak, sőt voltak olyan házak is, amelyeknek tetőzetét nagy hálószerű beborították. Ilyen helyeken az állatok szabadon repkedhettek a beültetett pálmák és más fák ágain. Gazdag emberek, tőkésék, kereskedők itt tartották postagalambjaikat is, amelyek segítségével ügyfeleikkel közlekedtek, hírül adván nekik az egyes áruk vagy más cikkek értékének esését vagy emelkedését. Régi leírások arról is tudnak, hogy ilyen házzal bírók sértésnek vették, ha a vendég első útja nem a díszes tetőzetre vezetett és „ha jó időben nem ott lakomázott“. Fürdő- és napozóhelyiségek járultak hozzá a kényelem csiszolásához és emeléséhez. Ezeket az adatokat hiteles régi leírások őrzik, amelyekből látható, hogy már a régi egyiptomiak sem maradtak tulságosan hátra a korszerű építkezés terén.

— Pricolo tábornok, olasz légügyi államtitkár Bucarestben. Bucarestből jelenti a Rador: Pricolo tábornok, olasz légügyi államtitkár vasárnap reggel a banasai katonai repülőterre érkezett. Az államtitkár a keleti arcvonalon tett szemlekerületéről volt visszaférőben. Tiszteletére a romániai német légi misszió, valamint a légügyi államtitkárság képviselője és az olasz követség szemlévete jelent meg. Rövid ott tartózkodása után az olasz tábornok tovább folytatta útját.

— Roosevelt elnök a Hyde-parkban. Newyorkból jelenti a Rador, hogy Roosevelt elnök egynapos newyorki tartózkodás után gépkocsival Hyde-park-beli üdülőjébe utazott.

— Olasz nemzeti ünnepek Assisiben. Assiszi szent Ferenc ünnepén, október negyedikén fényes egyházi ünnepeket rendeztek a nagy olasz szent és rendalapító sírjánál, a minoriták assiszi hármasszilikájában. Olaszország minden részéből sokan zárandokoltak el e napon az ország védszentje kegyhelyére, ahol Caccia Dominioni bíboros mondotta az ünnepi nagymisét, több neves olasz egyházi szónok intézett buzdító beszédet a megjelentekhez, de még pedig nagyszabású eucharisztikus körmenetet tartottak.

Csak diplomáciai görögtűz a finnnekhez intézett angol jegyzék

Anglia hivatalos nyilatkozatban figyelmeztette a finnket, hogy amennyiben az eredeti szovjetállamhoz tartozó területre behatolnának, úgy annak az lesz a következménye, hogy Anglia hadviselő ellenfeleknek fogja tekinteni a finnket és megfelelő magatartást fog tanusítani velük szemben. Ugyanakkor az angol kormány értesítette a finn kormányt arról is, hogy amennyiben a finn hadsereg az ország régi határain hadműveleteit beszünteti, Nagybritannia majd gondoskodik arról, hogy a Szovjetunió és Finnország között a viszony megjavuljon. A nyilatkozathoz még hozzáfűzték azt a megjegyzést is, hogy ez az állásfoglalás a szovjet kormányval történt megbeszélés alapján történt.

Annál különösebb ez a finnnekhez intézett figyelmeztetés, mert mint jól tudjuk, Anglia Finnországgal nincs is diplomáciai viszonyban. A finnnek kivánságára ugyanis az angol követ már régebben eltávozott Helsinkiből. Így valószínűleg amerikai közvetítés révén hozták tudomására a finnnek az említett nyilatkozatot, amely a teljesen eredménytelen különbeke-kísérletek után látott napvilágot. Azonban ami nem sikerült a sajtópropagandának, az nem fog sikerülni az angol kormányknak sem. Különben is teljesen tárgyitalan a nyilatkozat, mert a finnnek már régen olyan területeken harcolnak,

amelyek már a moszkvai béke előtt is a Szovjet unióhoz tartoztak.

A finnnek meg is magyarázták annak okát, hogy miért harcolnak szovjetterületeken. Azért történik ez, mert csak úgy vélik megvédeni hazájuk jövődéli biztonságát, ha résztvesznek a szovjethadisereg megsemmisítésében. Egyedül ez a magatartás teremtheti meg számukra a biztonságot. Anglia nem nyújthat semmi biztosítékot arra nézve, hogy a Szovjetunió tiszteletben fogja majd tartani a finnnek határait vagy kormányformáját, ha egyszer elmulat a háboru. Viszont Anglia nem okozhat több kárt a finnnek, mint eddig, azzal a magatartásával, hogy az országot gazdaságilag blokkálja.

Az angol kormány eme legújabb ténye tehát egyenesen érthetetlen. Hogy valóban milyen célt akar elérni vele? Mindeme ténykedéseknek csak egyetlen magyarázatuk van: az, hogy a késlekedő tényleges segítség helyett Anglia diplomáciai segítséget szeretne nyújtani a Szovjetunióknak. Mindenesetre azonban az ilyenfajta segítség igen gyenge pótlék, különösen ha azt is tekintetbe vesszük, hogy még arra sem alkalmas, hogy a legkisebb habozást is felkeltse a szilárd finn közvéleményben. (Frankfurter Ztg.)

— Személygépkocsi-tulajdonosok figyelmébe. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkársága a következő közleményt adta ki: Az érdekelt személygépkocsi-tulajdonosok tudomására hozzák, hogy amennyiben nem láttamozták, vagy nem helyezték letétbe forgalmi engedélyüket, mint ahogyan ezt az idevonatkozó miniszteri határozat előírja, október 6-tól kihágóknak számítanak és az 1941—1742. számú rendelet törvény ötödik szakasza alapján bíróság elé kerülnek. A kiróható büntetés hat hónapi munkatáborba utalás és a gépkocsi elpobzása.

— Újabb ausztráliai csapatok érkeztek Szingapurba. Stockholmból jelenti az NTI: Az angol hírszolgálat közlése szerint Szingapurba újabb ausztráliai csapatok érkeztek. Az újonnan érkezett egységek sorában uzélandi repülők is vannak.

Legideálisabb arezszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arcerém, esteli és nappali használatra. 1 téglai ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 d boz ára lei 60.— FÖLDES GYÖGYSZER-TÁR, ARAD.

— Puskin úkunakája finn hadifogságban. Helsinkiből jelenti a Rador: Puskin Alexander, a nagy orosz író egyik úkunakája finn hadifogságba esett. Az NTI, amely a hírt továbbítja, közli a tűzérőhadnagyi rangban szolgálatot teljesítő kései író-utód nyilatkozatát: Sohasem voltam tagja a kommunista pártnak és remélem, hogy a bolsevizmus összeomlik.

— Gyorsajtás eleni szer. Teasban sem mennek ötletekért a szomszédba. Fort. Sam Houston városkában belterületen csak husz kilométeres sebességgel szabad autót hajtani. Többel nem is lehet anélkül, hogy a szenvedélyes „gyorsajtó“ a testi épségét ne kockáztatná. A megengedett sebességnél gyorsabban való hajtás megakadályozására ugyanis a városka utcáiban a hatóságok 30 centiméter magas mesterséges buckákat építettek. Aki ezeken lassan hajt át, kellemes ringást érez csupán, míg az, aki „rákapcsol“, olyan lökést kap, hogy hosszu ideig nem felejtí el.

— Az álláskereső iskolája. Az amerikai Egyesült-Államokban tanfolyam nyílt meg, ahol az álláskeresőket tanítják. A tanfolyam résztvevői 20—40 évesek. Érdekes, hogy nem szakismeterekre oktatják őket, hanem arra, hogy mint ismerjék meg önmagukat és képességeiket. Ezzel telik el öt hét, azután azt tanulják, mint használhatnak legtöbbet munkaadóiknak. Állítólag a tanfolyam résztvevőinek nyolcvan százaléka el tud helyezkedni.

— Göbbels dr. a Saar-vidéken. Metzben jelenti a Rador: Göbbels dr., német birodalmi propagandaminiszter vasárnap Saarbrückenben és Metzben résztvett az ottani ünnepeken. Saarbrückeni felszólalásában hangoztatta, hogy a német nép most még inkább, mint valaha, a Führer köré tömörül. Metzben Göbbels dr. felhívta a figyelmet arra a nagy lehetőségre, amire Metznek a birodalomhoz történt csatlakozása révén kilátása van.

— Rózsafűzér-ájtatosságok Lugojon. A lugoji mintarítak plébánia templomában a Rózsafűzér-ájtatosságok október hónapban, minden nap este 6 órakor kezdődnek; páros naptári napokon magyar, páratlan naptári napokon pedig német nyelven, vasárnap délután 5 órakor német, 6 órakor pedig magyar nyelven. Egész október hónapban, minden szerdán és szombaton este 6 órakor szentbeszéd is van, magyar illetve német nyelven.

— Halálraitelt prágai rendbontók. Prágából jelenti a Rador, hogy hazaárulás, szabotázsselekmények előkészítése és tiltott fegyverviselés miatt újabb hét egyént, köztük három zsidót, ítéltek halálra. Az elítélteket már kivégezték.

— Lugoji keány öngyilkossági kísérlete. Lugojról jelentik: Suica Emilia tizennyolc éves lugoji leány öngyilkossági szándékból nagyobb mennyiségű marószódát ivott. Súlyos állapotban kórházba szállították.

— Anglia ismét szineseket keres. Adanából jelenti az NTI: Abdullah transzjordániai emír rendeletet irt alá, amelynek értelmében a transzjordániai arab erőket az angolok az országon kívül is felhasználhatják.

— Száz éve ismerik a gorillát. A legnagyobb emberszabású majmot, a gorillát, mindössze száz esztendeje ismeri a tudományos világ. 1838-ban fedezte fel Wilson utazó Guineában ezt az óriási állatot. Első pillanatban azt hitte, hogy egy hatalmasan fejlett csimpánzot lát, de aztán a négerok hoztak egy koponyát és erről rögtön megállapította, hogy egy ismeretlen majmfajtról van szó. Wilson maga adta ennek az állatnak a gorilla nevet, emlékeztvén arra, hogy a karthágói Hanno nevű ógörög utazó is e néven irt le egy nagy szörnyeteket, melyet az afrikai erdőben látott. Valószínű, hogy ez a régi adat csakugyan ugyanarra az állatra vonatkozik. Wilson hírére Afrikába utazott Chaillu, francia utazó, aki aztán megtalálta ott is a gorillát és egy hajmeresztően kalandos könyvet irt a gorillavadászatról. Az első komoly tudományos beszámolót aztán Koppfenfels őrnagy adta az állatról. Az amerikai Wombwell-állatkert 1861-ben tudott először gorillát szerezni és bemutatni. A második élő gorilla 1876-ban került a berlini állatkertbe. Mind a kettő csakhamar elpusztult. A tudósok becslése szerint Kongóban, a gorillák legősibb hazájában, még ma is legalább tizezer gorilla él szabadon az őserdőben, míg más vidékeken már kihalóban van.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett férjem, illetve édesapánk

Hönigesz Nándor

temetésén megjelentek, részvényt nyilatkozatukkal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

HÖNIGESZ CSALÁD

— **EBBEN A TANÉVBEN NEM KÖTELEZŐ AZ ISKOLAI EGYENRUHA VISELETE.** București-ből jelemti a Rador: A nemzetművelési és vallásügyi miniszter, tekintettel a hozzáérkezett panaszokra, hogy egyes iskolaigazgatók egyenruha beszerzésére kötelezik a növendékeket, a következő rendeletet küldötte a tanfelügyelőségeknek: „Rámutatunk arra, hogy ebben a tanévben, a nehéz viszonyok miatt, az iskolák növendékei számára nem kötelező az egyenruha viselete s a diáklányok számára az egyenruha egy vászonköpenyből áll. Ennek ellenére panasz érkezett arról, hogy ezt a rendeletet nem tartják be. Jelentsék nekem, kik azok az iskolaigazgatók, akik nem törődnek sem az emberiséggel, sem a kapott parancsokkal.”

— **1922, 1923 és 1924-ben született aradi ifjak figyelmébe.** Az aradi második kerületi rendőrség közli a körzetében lakó 1922-ben, 1923-ban és 1924-ben született ifjakkal, hogy október 7-ig jelentkezniök kell a rendőrségen.

— **Be kell jelenteni a tüzi- és épületfakészleteket.** Az aradi és aradmegyei tűzifakereskedőknek és épületfalakat tulajdosoknak az aradi erdészeti hivatalnál legkésőbb okt. 8-ig írásban jelenteniök kell készletüket, valamint a július-szeptember hónapokban történt vásárlásokat és eladásokat.

— **A volt teheráni német követ nyilatkozata.** Szófiából jelemti a Német Távirati Iroda: Az „Utó” című bolgár lap munkatársa beszélgetést folytatott Ettel dr. volt teheráni német követtel, aki a német követtség tisztviselővel és a német kolónia több tagjával bolgár területre érkezett. Ettel dr. kijelentette, hogy nem lehet leírni azokat a súlyos pillanatok, melyeken átestek, amióta — szept. 17-én — Teheránt elhagyták. Ha csak tíz perccel később indultak volna el Teheránból, — mondotta a követ, — ugyanarra a sorsra jutottak volna, mint honfitársaik többsége, mely Irán fővárosában maradt. Ezeket Indiába vitték internáló táborba, vagy Szibériába deportálták.

A török határ felé utaztukban a bolsevisták kifosztották a német telepeket, minden értékű tárgyat elvettek tőlük, a nők újjáról még a karikagyűrűt is lehúzták. A török határig meggett ut valóságos kálvária volt számukra. A németekkel szemben maguk a szovjet tiszték minősítetlen magatartást tanúsítottak.

— **Aradiak bucsuja Radnán.** Olvasós Boldogaszony tiszteletere vasárnap bucsu volt Radnán, amely alkalmából a híres kegyhelyre Aradról is mintegy ezer ember zarándokolt el.

— **Megtorpedózott amerikai tartályhajó.** Newyorkból jelemti a Havas-OFI: A J. C. White nevű amerikai kőolajszállító hajó parancsnoka szikratáviratot küldött a Standard Oil társaság vezérigazgatóságának, amelyben közölte, hogy a hajó harminchét főnyi legénységéből már csak három hiányzik. A hajó kapitánya jelentette, hogy a gőzöst szombatról vasárnapra virradó éjjel negyed egy óraker torpedózták meg a nyugati szélesség tizedik fokának huszonhatodik percénél és a nyugati hosszúság huszonhetedik fokának harmincadik percénél.

— **Nyilatkozatot kell adniok az aradi zsidó volt háztulajdonosoknak.** Az aradi városháza rendeletet adott ki, amelyben felszólította a zsidó volt háztulajdonosokat, kiknek ingatlanát az állam javára kisajátították, hogy október 15-ig nyilatkozatot kell benyújtaniok a városházán. A nyilatkozatban fel kell tüntetniök nevüket, az utcát és a házszámot, ahol az ingatlan van, a lakások és mellékhelyiségek számát, a főbérleti nevét és etnikai származását.

— **Orkán a Bahama szigeteken.** Newyorkból jelemti a Rador: A Bahama szigetek felett óriási erejű orkán vonult el. A vihar, a jelentések szerint, a floridai partok felé vette útját.

— **A német egészségügy mérlege.** Azokkal az elengedő forrásokból származó hírekkel szemben, mintha a német nép egészségét veszedelem fenyegetné, Conti dr., a Birodalom egészségügyi vezetője rámutatott arra, hogy a német egészségügy mérlege aktív. A világháborús időkkel ellentétben a tifusz, vérhas és tuberkulózis leküzdése terén folyó munka minden várakozásnak megfelelő eredménnyel folyik. Az anyák egészségi állapota hasonlóképpen kielégítő. A koraszülöttek és a gyermekágyi halálozások száma a további visszafejlődés útján van. A csecsemőhalandóság az eddigi alacsony szinten maradt. A diftériás megbetegedések száma az év eddigi hónapjaiban a múlt év és az 1939-es év megfelelő időszakaival szemben csökkent.

A Vatikán nem szorul Roosevelt tájékoztatására

Ha valaki, akkor a pápa és a katolikus egyház ismerheti a szovjetbeli vallási viszonyokat, — hangoztatják Berlinben

Berlinből jelemti a Rador: Roosevelt minapi nyilatkozata a Szovjetunióban lévő állítólagos vallásszabadságról nemcsak Amerikában, hanem az egész keresztény világon

megbotránkoztatást keltett, s Berlinben ezzel kapcsolatban rámutattak arra, hogy Roosevelt ily mesterkedései arra irányulnak, hogy a vallásos intézményeket is a tengelyhatalmak ellen hangolja. Hogy az Egyesült Államok ezt az akciót Amerikára és Európára egyaránt ki akarnák terjeszteni, bizonyítja az a körülmény is, hogy Roosevelt személyes megbízottját elküldötte a Vatikánba. Myron Taylor római utjával kapcsolatban ma még nem lehet megállapítani, hogy ilyen vagy olyan irányban sikerült-e neki befolyásolni a Vatikánt. Berlini mértékadó körökben megjegyezték, hogy senki sem ismerheti jobban a Szovjetunió

vallásügyi viszonyait, mint éppen a pápa és a katolikus egyház.

Bizonyosra vehető, hogy a katolikus egyház a szovjetbeli vallási állapotok tekintetében nem szorul rá az Egyesült Államok elnökének tájékoztatására.

ROOSEVELT FELESEGE ELSZÓLTA MAGÁT...

Newyorkból jelemti a Rador: Az NTI közli, hogy a Daily Mirror című lap cikket közöl, amely szerint Roosevelt elnök felesége a mikrofon előtt elmondott beszédében kijelentette, hogy a Szovjetunióban csak elméletileg van vallásszabadság és elméletileg vannak meg a szovjetlakosság állítólagos más jogai is. Már azért is lehetetlenség, hogy a Szovjetunióban vallásszabadság legyen, mert a szovjetben sem papok, sem papnevelő iskolák: nincsenek.

— **Irán után Afganisztán kerül sorra?** Ankarából jelemti a Rador: Az ankarai rádió közölte, hogy a londoni és moszkvai kormány jegyzéket szándékozik intézni Afganisztán kormányához, melyben a német alattvalók kiutasítását követeli. Ankarai politikai körökben rámutattak arra, hogy Anglia és a Szovjetunió ugyanazt a mesterkedést kísérli meg, amelynek révén Irán elvesztette szabadságát.

— **Az aradi Fetter-család gyászja.** Özv. Fetter Gézáné született Jelenek Ida életének 74-ik évében, rövid szenvedés után Aradon elhunyt. Temetése mély részvét mellett hétfőn délután ment végbe az aradi Felsőtemetőben. Az elhunytban Fetter Irén énekművész és tanárnő, Fetter Elemér dr. bankfőtisztviselő és Fehér Józsefné született Fetter Margit édesanyját gyászolja.

— **Amerikai pilóta repülőkalandja.** Newyorkból jelemti a Rador: Hopkins George ismert amerikai repülő kénytelen volt kigyulladt gépéből ejtőernyő segítségével kiugrani. A pilóta az „ördög tornya” nevű sziklacsucra eszkegett le, amelyet a turisták eddig nem tudtak megközelíteni. Hopkins megmentése céljából a hatóságok kormányozható léghajót kértek az Ohio állambeli Akronból. A léghajó a sziklacsuc fölé repült és személyezte majd kötéllánc segítségével próbálta a pilótát veszélyes helyzetéből kiszabadítani.

— **A német kulturfilm-központ egyedülálló terve.** Szeptember végétől október 4-ig tartották meg Münchenben a német oktatófilm második birodalmi értekezletét. Az értekezletnek különös jelentőséget adott az a tény, hogy a másfél évvel ezelőtt megalakított Német Oktatófilm-központ az oktatófilmek előállításával karöltve nagyszabású tervet dolgozott ki a jövő munkájának irányítására. A több évre terjedő terv célja a „német világosság” bemutatása az oktatófilmek tervszerű sorozatában. A német oktatófilmtermelést a terv szerint 14 területre fogják beosztani, melyek a német földet és népet, a pártot és államot, a népjólétet, hadsereget, nevelésügyet, művészetet, tudományt, ellátásügyet, mezőgazdaságot, technikát, közlekedést, sportot, a német meséket és a különböző országokat és népeket fogják magukban foglalni.

— **Uj fasiszták felavatása.** Berlinből jelemti a Stefani-iroda: Vasárnap délelőtt ment végbe a berlini fasciók házában az új fasiszták felavatása. Az ünnepségen jelen volt a berlini olasz nagykövet és a főkonzul, valamint a birodalmi fővárosban székelő olasz katonai hatóságok.

— **A tigrisvadász vége.** Indiában komoly gyászt okozott annak idején Thakur Singh, a híres tigrisvadász halála. Thakur Singh sportszerűen űzte a tigrisvadászatot, még pedig nem is puskával, hanem ősi módszerrel, egyszerű karddal. Egyedül ment ki az őserdőbe, puszta karddal felfegyverkezve, felhajított egy-egy tigris, felingerelte, hogy az ráugorjon. Ügyesen meglapulva a vérengző állat előtt, utolsó pillanatban félreugrott, kardját belevágta a tigris nyakába. Ezzel az életveszélyes módszerrel rengeteg tigris ejtett el és egész Indiában csodálták merészségét. Barátai már régóta igyekeztek rábeszélni hogy hagyja abba a veszedelmes sportot, hiszen elég sok dicsőséget szerzett már vele, Thakur Singh azonban elhatározta, hogy csak a századik tigris után vonul vissza. Valóban 99-nél tartott már és éppen a századiknál járt szerencsétlenül. Utoljára mégis a tigris győzött a párviadalban s a vadász szétmarcangolt holttestét csak napok múltán találták meg a dzsungel mélyén.

Ujabb aradi zsidó ingatlanok kisajátítása

Az újabban kisajátított aradi zsidó ingatlanok tulajdonosai a következők: Székely Ferenc és Kohn Margit, Alexandri 5, Fischer Lenke Földes, Goldis 3, Fischer Luger, Gral Cernat 7, Strasser Károly és Malvin Steinberg Strasser, Eminescu 39, Gotfried (Földes) Irma és Földes Adolf, Cuza Voda 5, Dávid Szeréna szül. Pinzel, Cosbuc 20, Lengyel Sarolta és Gyula, Mos Ajun 20, Gross Magdolna, Alexandrescu 31, özv. Farkas Hermanné, Bisericei 34, Studnienska Paula és Pál, Alexandrescu 41, Steinberg Mária, Dragalina 4, Hegedüs Gyula és Ida, Moise Nicoara 16, Pollák József és István, T. Vladimirescu 12, Frisch Miksa és Ida, Napoleon Bonaparte 7, dr. Antal Klára, Goldis 14, Lipkovic Gyula, T. Vladimirescu 17-19, Salgó Béla, Lili és Jenő, Crisan 5, Veres Lajos és Irén, M. Veleiciu 5, Holländer Miksa, Eugénia, István és Ilona, Closca 7, Holländer János (Curtici), Sándor Béla, Banul Maracine 11, Szeredi Gusztáv, Serban Voda 7, Lányi Izsák, Eminescu 7, Singer Magdolna és Lipót, Caragiale 28, Hartman József, Mária, Endre, Béla, Géza, Ella, Irma és Sámuel, Reg. Ferdinand 61, Engel Adolf és Engelné szül. Steinberg Rozália, Stroescu 31, Gerő Katalin és Artur, Episcopului 11, Lányi Gizella, Eminescu 7, Szatmári Rudolf és Friderika, Baritiu 18, Spergel Eszter, Cuza Voda 36, Steinberger Mária, Dragalina 4, Grosz Gábor és Janka, Paris 3, Farkas Rozália, Bisericei 26, Schwartz Radu, Ziaristul Luca 17, Láng Illés és Mária, Cantacuzino 35-37, Ferenczi Ármán, Deseanu 5, Frenkel Viktoria, Eminescu 17, Komlós Margit, N. Filipescu 33, Gabos Jenő, Caragiale 23, Hass Gyula, Dragalina 9, Schwartz Janka, Closca 12, Fried Matyi, Mircea Stanescu 12, Halász Margit, Gh. Pova 3, Singer Aranka, N. Filipescu 14, Hámori Lajos dr., Eminescu 5, Stern Lipót és Adél Mandl Pálért, M. Corvin 1, Messer Ferenc, Berthelot 6, Glück Erzsébet, Carmen Silva 38, Danos Gyula és Berta, Marasesti 11, Bródi Lipót, Cosbuc 22, Scheer Karolina és Miksa, Dr. Suciu 15, Scheer Karolina és Schreiber Herman, Greceanu 2, Guttman Margit, Eroilor 7, Székely Margit, Alexandri 5, Sugár Salamon és Ida, Motilor 3/c, Frisch Miksa és Frida, Buzsák, Zimmer Salamonné, Labovari 36, Winterstein Jenő és Julianna, Matasari 33, Pataki Eszter, A. Vlaicu 108, Eichner Akos, Stanescu 7, Ponitzky Berta, Cap. Ienat 38, Izraelita hitközség, Cercetasilor 14, Zelman Eugénia Ilona, Ep. Radu 5, Menzer Erzsébet, O. Goga 1, Bretmaver József, Rózsi, Saquna 59, özv. dr. Tausz Imréné, Closca 10, Guttman Mária, Baritiu 39, Austerweil Erzsébet, Ep. Radu 21, Czitrom Ilona, Mucius Scaevola 32, Silberstein Cecilia, Basarab Voda 45, dr. Róna Jenő, Gh. Pova 1, Snitz Jolán és Berta, Marasesti 63, Domán Sándor és felesége, Moise Nicoara 14, Izraelita hitközség Plevnei 5. A névsor közlését folytatjuk.

Újéletes gyógyszertárak

Kedden, október 7-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Hajós (a prefektúrával szemben) és Kain (Avram Iancu-tér).

CORSO (ARAD) Tel. 23-64 **Ma utoljára!** Előadások 3, 5, 7:15 és 9:30-kor

A 18 karátos szüz Főszerepben: **Ann Sheridan**
Legújabb híradó a legzebb filmszínésznő

Muzi

Aradon kedden a mozik műsora a következő: Corso: A 18 karátos szüz (amerikai film). Forum: Első bűn (amerikai film).

Hajó mint koporsó

Sokan hallottak már a legendás északi hajós népről, a vikingekről, akik evszázadokkal Kolumbusz előtt eljutottak Amerikába. Erthetően érdekel tehát mindenkit, aki történelem iránt érdeklődik, hogy a merész hajós népről milyen hajókkal győzte le a végtelen tenger távolságait. A véletlen az idők folyamán olyan oikuméntumhoz juttatta a szaktudományt, amelynek alapján teljes biztonsággal lehet következtetni a vikingek kultúrájára. Az történt ugyanis, hogy Helweg Mikelsen Pál odensei dán gyógyszerész, akinek régészeti kutatásai már több ízben feltűnést keltettek tudományos körökben, ásatásai során viking hajóra bukkant. Csodálatos épségben maradt a hajó, amelynek felszereléséből következtetni lehet a vikingek hajózási tudományára is. A hajó huszonkét méter hosszú és három méter széles. Hat evezővel hajtották. Egy méter harminc centiméter hosszú vashorgony volt benne. A teljes felszerelésű vikinghajó — koporsó volt. Talán valami hős viking fejedelmet temettek el benne. Csontvázát épségben találták a hajó belsejében. Vele temették lőszerszármait, fegyvereit, nyilhegyeit, használati tárgyait. A ritka leletet Kopenhágába szállították s itt 55.000 dán korona költséggel üvegesarnokot építettek köréje.

— **Letartóztatták a prágai minisztérium egyik főtisztviselőjét.** Prágából jelenti a Rador: A Prágában megjelenő „Praszy Vecer” közli, hogy Frankenbergert, a földművelésügyi minisztérium osztályfőnökét letartóztatták. A lap megjegyzi, hogy Frankenbergert minőségében igyekezett megnehezíteni a lakosság élelmiszerellátását. Ezzel azt igyekezett elérni, hogy a védőnépszerűségi körében elégedetlenséget keltsen.

— **Huszonhat nemzet tudósai Münchenben.** A német egyetem tanszékvezetőinek külügyi hivatala szeptember 14-től 20-ig „A német kulturmunka” címmel nemzetközi értekezletet tartott. Az értekezlet célja annak bemutatása volt, hogy mit tud Németország a külföldnek adni, nemcsak a technika és gazdasági élet, hanem a szellemi tudományok területén is. Az értekezleten 26 nemzet képviselőjében 83 külföldi tudós, diplomata, művész és újságíró vett részt, hogy a fellelő problémákat a német egyetem képviselőivel közösen vitassák meg. Az elhangzott előadások a német kultúra egész területét és minden ágát felölelték, az így nyert képet szemléltető látogatások egészítették ki. Gutterer államtitkár a nemzeti szocialista kulturmunkáról nyújtott összefoglalásában megállapította, hogy a német birodalomban jelenleg 353 színházban folynak előadások és évenként 300—400 drámai és zenei alkotás első bemutatására kerül sor. A filmszínházak látogatottsága minden várakozást messze meghalad; a múlt évben a látogatók száma elérte a 800 milliót. 1940-ben Németországban nem kevesebb, mint 250 millió nyomdatermék látott napvilágot.

— **A világ legnagyobb akváriuma.** Knud Højgaard dán mérnök 600.000 dán koronát ajándékozott Dániának azzal, hogy az adományból építsék meg Európa legnagyobb akváriumát. Az állam elfogadta a 600.000 koronát s meg is kezdték az óriásméretű üvegedenye építését.

— **Egymillió nyolcszáz ezer házassági kölesön.** Berlinből jelentik: Reinhardt pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy a német birodalom 1933 óta 1.8 millió házassági kölesönt, 1935 októberé óta 1.1 millió gyermekét és 1935 áprilisa óta 400.000 tanítási segélyt juttatott az arra érdemeseknek. Jeleneleg 2.5 millió család, illetőleg 5 millió gyermek részesül segélyben. E segélyek eddigi összege meghaladja a 3 milliárd márkát. A folyó gazdasági évtől kezdődőleg az évi segélyek összege legalább egy milliárd márkára fog rugni.

— **Szabotázs miatt letartóztatott bucaresti hentes.** Bucarestből jelenti a Rador: Vasárnap délelőtt megjelent a nemzetgazdasági minisztérium áellenőrző szolgálatánál egy bucaresti lakos, aki bejelentette, hogy Georgescu Ilie Lúger-ucui hentes nem hajlandó kiszolgáltatni az öt megillető husadagot. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a panaszz indokolt, sőt az üzletben megjelenő áellenőrző jelenlétében a hentes továbbra sem adott húst. Georgescu Ilie gazdasági szabotázs büntetése miatt letartóztaták.

— **Felépítik a törpék városát.** Chicagóban meghalt egy Mike nevű milliomos, aki minden vagyonát a törpék városának felépítésére hagyta. A milliomos maga is liliputi törpe volt és ezért hagyta ilyen különös célra vagyonát, hogy szerencsétlen sorstársai a normális növésű emberektől távol menedéket találjanak. Így természetesen nem látványosság céljaira épül a Liliputi város, hanem egészen külön birodalom, ahol a törpe természetük leélhetik egész életüket anélkül, hogy a kíváncsi emberek bémész pillantásai miatt egyszer is kellemetlenül kellene magukat érezni. Little Chicagóban gyárak létesülnek, ahol a törpe terméti munkások százai találnak megélhetést.

= KÖZGAZDASÁG =

Újabb változás a jövedelmezőségi arányszámokban

A pénzügyminisztérium most közölt rendelete újabb módosításokat eszközölt a jövedelmezőségi arányszámok kimutatásában, ezzel egyidejűleg újakat léptetett életbe.

Külön jövedelmezőségi arányszámot állapított meg a minisztérium a katonai posztót előállító gyárak részére négy százalékban. Tizenegy százalékról hét százalékra szállította le a kolbász, felvágott és szalámi, továbbá a konzervált húskereskedelmét, hét százalékról négy százalékra csökkent a vasáru kereskedeleme arányszámát, tizenegy százalékról nyolc százalékra a szőrmeáru kereskedeleme, nyolc százalékról öt százalékra a porcelán és üvegáru kereskedeleme, míg a hirdetési és információs ügynökségeknél az eddigi kilenc százalék háromra változott.

Tíz százalékról harminc százalékra emelkedett a

A CFR új valutabeváltási árfolyama. A CFR vezérgazgatóság új valutabeváltási árfolyamot léptetett életbe. Ezek: Belga frank 4.52—5, leva 1.73—1.91, dán korona 27.27—30.15, finn márka 2.87—3.17, drachma 0.94—1.04, olasz lira 7.44—8.22, horvát kuna 2.83—3.13, norvég korona 32.12—35.50, portugál escudo 5.74—6.34, svéd korona 33.65—37.19, svájci frank 32.76—36.20, dinár 2.83—3.13, szlovák korona 5.07—5.61, peseta 13.33—14.73, török font 111.92—123.70, dollár 141.31—156.19, francia frank 2.83—3.13, pengő 34.09—37.67, arany pengő 41.50—45.86, német márka 56.53—62.48, cseh korona 5.70—6.30. Az arany pengőt a román-magyar személy és áruszállítási díjszabásnál alkalmazzák.

Negyedmilliárd lei vetőmagra. A földművelésügyi minisztérium felhatalmazást kapott a letéti pénztárnál kötendő kétszázötven millió leies kölcsön felvételére. Az összeget buza vetőmag beszerzésére fordítják. A kölcsön biztosítására a pénzügyminisztérium kinstára bónokot bocsáthat ki.

Egy hét alatt kilencvenegy gazdasági szabotázs esetben ítélték Bucarestben. A fővárosban megjelenő Argus című közgazdasági lap jelentése szerint szeptember 18—24 között a bucaresti bíróságok kilencvenegy gazdasági szabotázsüvegben ítélték. Szakmák szerinti megoszlás: Gyarmatáru kereskedők, bogdák, tejszarnokok és gyümölcskereskedők ellen hatvanhárom esetben vettek fel kihágási jegyzőkönyvet, falerakatoknál nyolc esetben történt kihágás, pékeknél egy esetben, egyéb kereskedőknél tizenkilenc jegyzőkönyv készült. A bíróság a kilencvenegy ügyből négy esetben fogházbüntetést, husz esetben munkatáborba utalást és hatvanhat esetben összesen félmillió leit kitévő pénzbírságot mondott ki.

Spanyolország idej gabonatermése. A római nemzetközi mezőgazdasági intézethez most érkezett a jelentés Spanyolország idej gabonaterméséről. Buzából 29 millió 654 ezer métermázsát, rozsából 3 millió 970 ezer métermázsát, árpából 16 millió 849 ezer métermázsát és zabból 5 millió 655 ezer métermázsát arattak.

Hány állat vágható Hunedoara megyében. Devai tudósítónk jelentése szerint a Hunedoara megyei prefektura megállapította a járásokban és községekben vágható állatok számát. Ezek: Avram Iancu járás egy marha, négy sertés, bradi járás két marha, hat sertés, devai járás tíz marha, negyven sertés, dobrai járás két marha, négy sertés, hunedoarai járás egy marha, két sertés, iliai járás egy marha, két sertés, geoagiu járás négy marha, tíz sertés, orastiei járás nyolc marha, harminchat sertés, petrosenii járás harmincnyolc marha, harminchat sertés, pui járás egy marha, két sertés, sarmiseghetuzai járás egy marha, két sertés. Városok: Brad tíz marha, huszonhat sertés, Deva harminckét marha, hetven sertés, Hateg hat marha, husz sertés, Hunedoara hat marha, huszonkét sertés, Orastie huszonkét marha, harminchárom sertés, Lupeni husz marha, huszonöt sertés, Petroseni harmincöt marha, negyvennyolc sertés. Külön kvótát kapott a bradi Mica vállalat, valamint a calani, cigirj és hunedoarai vasművek és a vasuti felügyelőség.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.74—45.47, Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, olasz lira 9.50—9.50, leva 1.60—1.63, Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.96—786.79, egyiptomi font 776.34—806.93, palesztinai font 759.81—789.74.

vizi uton történő szállítással foglalkozó vállalatok jövedelmezőségi arány száma, amennyiben szállítóeszközöket adnak bérbbe, de a személyzet fizetését fedezik, míg negyven százalék az arányszám, ha a személyzet fizetését a hajó bérlőjé terhel.

Új jövedelmezőségi arányszámok: Bélyeggyűjtők részére történő postabélyeg kereskedelem tíz százalékos, kristályszóda kereskedelem három százalékos, denaturált szeszszótok tíz százalékos, kékkő kereskedelem egy százalékos, folyékony gázzal történő kereskedelem tíz százalékos, borecet gyárak elosztó hivatalai négy százalékos, katonai egyenruhákat és sapkákat gyártó konfekciós üzemek öt százalékos, toll és pehely kivitel öt százalékos, bőrtermékek beszerzésével és elosztásával foglalkozó hivatalok nyolc százalékos.

Német és olasz kormánybiztos a görög bankok mellett. A görög gazdasági élet ujrafelvétele, valamint az idegen országokkal kötött fizetési egyezmények teljesítése érdekében a görög bankok mellett német és olasz kormánybiztosok működnek.

Határidő napló

OKTÓBER 10:

Kertészek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendő.

OKTÓBER 11:

Alkalmazottal dolgozó másolóirodák a nemzetgazdasági minisztérium július 11-én kiadott 40671. számú rendelete alapján kötelesek cégüket bejegyeztetni.

OKTÓBER 12:

50 és 100 leies érmék forgalmi értéke lejár.

OKTÓBER 15:

Juh- és báránybőrök zárolásának feloldása. Régi utlevél bélyegek érvénye lejár. Zárolt gyapjúkészletek beszolgáltatásának határideje.

A behajtási pénzügyigazgatóságok megkezdik a négy és félszázalékos kamatozású „Renta unificat 1941” elnevezésű kötvények szétosztását.

Rádió

KEDD, OKTÓBER 7.

Bucaresti, 6.55 Hírek, hanglemek. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17 Hírek. 17.10 Részletek a Turandot című operából hanglemekről. 18 Előadás. 18.20 Részletek a Turandot operából. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Ének. 20.40 Keringők.

Rövidhullámu román adó: 19 Olasz nyelvű hírek. 23 Német nyelvű adás, hanglemek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemek. 10 Hírek. 12.20 Előadás. 10.45 Divattudósítás. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 13.30 Hangverseny. 14.30 Hírek. 15.20 Zongorahangverseny. 15.45 Háziasszonyok beszélgetnek. 15.55 Ének. 16.15 Ifjúsági félóra. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemek. 17.50 Előadás. 18.15 Orgonajáték. 18.40 Előadás. 19 Hírek. 19.20 Zongorajáték. 19.35 Elbeszélés. 20 Indulók. 20.30 Előadás. 20.45 A rádiózenekar hangversenye. 21.40 Hírek. 22.10 Tánccene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemek. 24 Hírek.

SZERDA, OKTÓBER 8.

Bucaresti, 6.55 Hírek, hanglemek. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17 Művészeti szemle. 17.15 Dalok. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Színház előadása. 19 Zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Németország órája.

Rövidhullámu román adó: 19 Olasz nyelvű hírek. 23 Német nyelvű adás, hanglemek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek utána hanglemek. 10.20 és 10.45 Előadások. 12.10 Hanglemek. 12.40 Hírek. 13.30 A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Szalonzene. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.50 Ének. 18 Előadás. 18.20 Katonaműsor. 19 Hírek. 19.20 A Bolvós hollandi opera előadása. 21.40 Hírek. 22.15 Cigányzene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.30 Cigányzene. 24 Hírek.

SPORTTESEMÉNYEK

A számbajöhető játékosok közül csak négy felelt meg Bucuresti—Nyugati Liga 3:1 (1:1)

A román válogatott csapatnak a szlovákok elleni összeállításában nem hozott megoldást ez az előkészítő mérkőzés. A válogatás szempontjából figyelembe vehető játékosok közül mindössze négyen feleltek meg a válogatók várákozásának. Ezek a játékosok: Sadovsky, Negrescu, Marian és Bogdan.

Ami most már magát a mérkőzést illeti, meg lehet állapítani, hogy a gólarány tiszta volt, mert a timisoarai csapat legalább olyan jó volt, mint a „nagy” jevekből álló bucarestii együttes, amely azonban a helyzeteket jobban kihasználta.

Kroner Emil játékvezető sippelére a két csapat gy állt fel a kezdésre:

Bucuresti: Sadovsky — Lengheriu, Popescu — Casinariu, Negrescu, Moldovanu — Sipos, Ploesteanu, Timis, Marian, Bogdan.

Nyugat: Trifunov — Barna, Müller — Siclovan, Petsovsky, Marcu — Biró, Inczedy, Kovács, Gaál, Voda.

A tíz timisoarai és egy aradi játékosból álló nyugati csapat eleinte kissé meglehetősen játszott, hiszen legtöbbször ez volt az első komolyabb válogatott

mérkőzése. Így azután a szintén bánsági Marian a bucarestii csapatnak szerezte meg a vezetést, amit később Kovács 11-esből kiegyenlített. Ekkor már a nyugati csapat is komoly támadásokat vezetett, de ezeknek befejezését nem kísérte szerencse.

Szünet után a bucarestii csapat Popescu helyére hátravonta a kitűnő Negrescut, akit a fedezetsorban Constantinescu váltott fel, míg a csatársorban Sipost Corneával cserélték ki. A timisoarai csapatban Inczedyt és Gaált cserélték ki Bindeával, illetve Miockkal, ekkor Bindea lett a szélső és Biró az összekötő. Bindea ugyan tetszett, de a timisoarai csapatnak mégsem ment jobban, mert Marian és Bogdan további góljaival a fővárosi csapat győzött.

A timisoarai csapat legjobbjai Petsovsky, Kovács és Müller voltak, de dicséretesen működött az egyetlen aradi, Siclovan, valamint Biró és Voda.

Itt emeljük meg a szövetség különös eljárását, hogy bár Marian a bradi Mica játékosát nem igazolták a bucarestii Carmen részére, mégis a fővárosi csapatban szerepeltették, holott ha látni kívánták egy nyugati csapatban is játszhatott volna.

Bucuresti és Timisoara került az Unirea-kupa döntőjébe

Az ifjúsági válogatott csapatok számára kiírt Unirea-kupa védését tavaly a timisoarai csapat szerezte meg. A vasárnapi mérkőzéseken ismét Bucuresti és Timisoara csapatai kerültek a döntőbe, amelyet a szlovák-román mérkőzés előtt most vasárnap tartanak meg Bucurestiben.

TIMISOARA IFJUSÁGI — RESITAI IFJUSÁGI 3:2 (1:2)

Ez a mérkőzés arról győzhetne meg a timisoarai erület válogatóit, hogy jövő vasárnap Bucurestibe gy sokkal jobb együttessel kell elutazniuk, ha az Unirea-kupát az idén ismét Timisoara akarják tartani. A timisoarai csapatban főleg Curticeanu, Munteanu, Groza és Bandu mutattak gyenge játékot, ezeknek cicszerelése feltétlenül szükséges. A többiek többé kevésbé megfeleltek.

A resitai csapat egy már biztosnak látszó győzelmet hagyott ki, amit annak lehet tulajdonítani, hogy

tulkorán kezdtek az eredmény tartására irányuló védekezést és így a hajrában a timisoarai fiataloknak sikerült Ernst révén egyenlítőket, sőt Meghie a győztes gólt is megszerezte. A resitai csapat az első félidőben sokkal jobban játszott és ekkor Huber és Köhl góljaira Urecheatu választott.

A két csapat összeállítását ez volt:
Timisoara: Curticeanu — Munteanu, Adrovits — Groza, Urecheatu, Cheveresan — Csapó, Andreescu, Ernst, Bandu Meghie.

Resita: Opricescu — Filip, Morean — Izvoeanu, Stach, Turcu — Cumanas, Huber, Almer, Kölnik, Köhl.

BUCURESTI IFJUSÁGI — BRAILA IFJUSÁGI 5:0 (2:0)

Timisoara jövő vasárnapi döntőbeli ellenfele biztosan intézte el a brailaiakat a kitűnő játékkal ilyen nagy arányban győzött.

Konrád és Zsizsik is játszott

Timisoara—Resita 1:1 (1:1)

A mérkőzésnek igazi barátságos jellege volt. Nem volt sok izgalom és amikor már kezdtek a játékosok melegekedni akkor félórával a befejezés előtt leülték őket a pályáról, mert az ifjúsági főmérkőzést, tudvalegyen, korán kellett kezdeni. Az igazság redvéért azonban le kell szögeznünk, hogy a szeniorok nyugodtan lejátszhatták volna két perc híján az egész mérkőzést, mert az ifjúságiak meccsét csak huszonnyolc perc múlva kezdték. Ennyi időbe telt, amíg az összes játékosok „kiszivárogtak a pályára, ahol azán a igazolási könyvecskéik alapján igazoltatták őket.

A játék folyamán a 23. percben Tóth átengedi a labdát a jól érkező Giurgiunak, aki nincs tekintettel Konrád hosszú idő óta érintetlen hálójára és megszerzi a vezetést (1:0). A 37. percben Lakator II nagy

lövessel egyenlít (1:1). Szünet után a 13. percben Tóth lövését a kapufa menti és két perc múlva ugyanaz a sorsa Haas lövésének is, aki a sérült Giurgiu váltotta fel a félidőben. A csapatok:

Timisoara: Momirov — Galgoczy, Covajdean — Pósa, Kotormányi, Neamtu — Lungu, Tóth, Giurgiu, Pozmor Wilhelm.

Resita: Konrád — Fodor, Alasu — Nagy, Floruti, Szöllösy — Lakatos II, Weiss, Opeltz, Zsizsik, Dura.

BASARABIA-KUPA EREDMÉNYEK

Arad: Gloria—Transilvani 5:1, Unirea—Astra 1:1, Crisana CFR—SGA 1:1.
Braşov: ACFR—UAB 5:1, Metrom—Barsa 5:1, Voina—Malaxa 1:1.

A gólokon Sárosi dr. (6), Kiszely (3), Finta (2), Lukács és Gyetvai, illetve Pálfi és Hargitai osztoztak.

UJPEST—KOLOZSVÁRI AC 5:2 (4:2)

A kolozsváriak csak nehezen adták meg magukat, bár az Ujpest rövid idő alatt Zörgő, Szusza és a kitűnő Zsengeller két góljával már 4:0-ra vezettek. A kolozsváriak nem adták fel a küzdelmet, sőt Brassai és Bonyhádi révén javítottak is. Szünet után a 7. percben Kalocsai dr. növelte az előnyt, de további eredményt már nem tudtak elérni. Csapatösszeállítások: Ujpest: Aknavölgyi — Biró, Balogh II — Kár-

Sport-Foto-Optic
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása
A. M. Mulley-né
TIMIŞOARA
I, Str. Solderer 11
Telefon 10-19 Fióküzlet: IV. Bul. Berthelot 10

mán, Mészáros, Nagymarosi — Adám, Szusza, Zörgő, Zsengeller, Kalocsai dr. KolAC: Seprényi — Szaniszló II, Vass — Pál, Telegdi, Bokor — Lukács, Szántai, Bonyhádi, Reinhardt, Brassai.

WMFC—NAC 2:1 (1:1)

A Nagyváradon lejátszott mérkőzésen a letört NAC veresége az első helyen álló csepeliektől már nem keltett meglepetést.

Salgótarján: Szeged AK—SalBTC 3:2 (1:0).

Budapest: Lampart—Gamma 4:2 (3:2). Kispest—MÁVAG 6:2 (3:1). Elektromos—DiMÁVAG 3:2 (0:1).

Szeged: Szolnoki MÁV—Szegedi Vasutas SE 2:0 (1:0).

A fenti eredmények alapján a bajnoki sorrendben ismét nagy eltérések vannak, csupán az első négy hely maradt változatlanul. Első továbbra is a WMFC 14 ponttal, utána következnek: Ferencváros 13, Ujpest 13, Szeged 12, Szolnok 11, NAC 9, Gamma 9, Elektromos 7, Lampart 7, Ujvidék 7, DiMÁVAG 6, SalBTC 6, KolAC 6, MÁVAG 4, Kispest 3, SzVSE 1 ponttal.

Magyarország—Németország 4:2

A berlini magyar—német Róma-kupa teniszmérkőzést a magyarok nyerték meg a fenti arányban. Az első nap két egyesét Szentpéteri is és Gábori is megnyerték Koch, illetve Gies ellen. A második napon a németek egyenlítették, mert Bartkowiak legyőzte Katonát és a Henkel—Giess-pár az Asbóth—Mayer dr.-párt. Így került sor a harmadik napi utolsó két játékra, amelyek a magyarok győzelmeivel végződtek. Asbóth 4:6, 6:3, 6:3, 4:6, 6:2 óriási küzdelem után legyőzte a német rangelső Henkelt, míg a Gábori—Katoná-pár 6:1, 6:2 könnyű győzelmet aratott a Bawarowsky gróf—Bartkowiak-pár felett.

HORVÁTORZÁG—OLASZORSZÁG 3:3

Nemzetek közötti teniszmérkőzés Milánóban ugyancsak a Róma-serlegért.

A németek kelts mérkőzése Szakon

A németek két válogatott labdarúgó mérkőzést játszottak vasárnap, melyek közül az egyik nagy győzelemmel, míg a másik vereséggel végződött.

NEMETORSZÁG—FINNORSZÁG 6:0 (2:0)

A németek Helsinkiben a várakozásnak megfelelően biztosan győzték le a labdarugásban még gyenge finnek Willimowszky és Eppenhoff 3—3 góljával.

SVÉDORSZÁG—NEMETORSZÁG 4:2 (1:2)

A stockholmi mérkőzésen 38.000 néző jelent meg, köztük Gusztáv svéd király is, aki a pályán üdvözölte a két csapat játékosait. A küzdelmet az egységesebb svéd csapat megérdemelten nyerte meg.

A MAGYAR VÁLTÓBAJNOKSÁGOK FŐBB EREDMÉNYEI

Szombat és vasárnap tartották Budapesten a magyar országos és vidéki váltóbjajokságokat. A főbb eredmények a következők:

4x100 m: BBTE A) 42.6, BBTE B) 43.1, MAC B) 43.1.
4x400 m: BBTE A) 3:20.2, MAC 3:22.6, Müegyetem 3:27.
4x1500 m: UTE 16:11.6, BBTE 16:17, MAC 16:18.8.

4x800 m: UTE 7:58, BBTE, Testvériség.

4x200 m: MAC A) 1:28.9, BBTE A), BBTE B).

Az 5000 m-es ötös csapatbajokságot a BBTE nyerte 39 ponttal az 57 pontos MAC előtt. Egyéni győztes Szilágyi volt 14:48.6 idővel, a 14:48.3 időt futó Csaplár előtt.

BÉCSI LABDARÚDÓ EREDMÉNYEK

Nagy meglepetés az Admira veresége a grazi Sturmól. Az eredmények: Austria—Floridsdorf 3:1, Vienna—Rapid 4:1, Sturm—Admira 2:1, Wacker—FC Wien 4:4. Sportclub—Postsport 4:4.

MÜNCHEN—BÉCS 80:66

Az új müncheni fedett uszoda megnyitóján a müncheni férfi és női vízilabdák a fenti arányban győzték le a bécsieket. Vízilabdában Bécs győzött 3:1-re.

CORSO
ARAD) Tel. 23-64

Előadások:
3, 5, 7:30, 9:30-kor

Szerdai kezdettel

Szerdai kezdettel

A SÓHAJOK HIDJA

a leggigantikusabb olasz film. Velence ragyogása, tündöklése, hanyatlása, bukása. A velencei szépség, élet és szerelem filmje

HAZAK FÖLDEK SZÓLÓK MALMOK TELKEK minden árfokozatban
Hatschek ügynökség
Arad, Bul. Carol 17 (volt 46) Tel. 16-95

A VÖRÖS POKOL

Pjotr Fedorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

Számomra azok voltak a legkedvesebb órák, amelyeket meghitt kettesben tölthettem Anna Grigorovnával olyankor, amikor délután egyedül voltunk Matjev Mihajlovics Volgov és feleségének lakásán.

Nincsen abban semmi szégyelni való, hogy a szerelem, amelyet még a pétervári börtönben éreztem Anna Grigorovna iránt, egyre hatalmasabb lett. Igazi örömet azonban a szerelem csak akkor kezdett bennem érlelni, amikor észrevettem, hogy nem marad viszonzatlanul.

Amikor aztán erről határozottan meggyőződtem, őszintén megvallottam érzelmeimet és megkérdeztem a leányt:

— Remélhetem, hogy viszonzszeret, Anna Grigorovna?

— Szeretem, Pjotr Fedorovics, — felelte egy-

szerűen és a kezét nyújtotta.

— Tehát jegyeseimnek tekinthetem?

— Annak, Pjotr Fedorovics.

Megsókoztuk egymást.

Ez volt az eljegyzésünk.

Matjev Mihajlovics Volgov és felesége, a szelid-lelkű Marija Dimtrijovna, valamint Katjusa igazán örvendeztek, amikor eljegyzésünket közöltük velük és szerencsekívánataikat rejtették ki. Biztattak, hogy kössünk házasságot, mert abban az esetben nemcsak megfelelő lakást, hanem magasabb díjazást és bőségesebb élelmezést is kapunk.

— Egyelőre várunk a házassággal, — háritottam el a biztatásokat, — az utóbbi hónapokban mindkettőnknek tulok gyásza volt ahhoz, hogy boldogságunknak örülhetnénk. Meg aztán fiatalok is vagyunk, nem sietős az egybekelés.

Anna Grigorovna teljesen helyeselte álláspontomat.

Nemsokára aztán újabb súlyos és váratlan sorscsapás sújtott le reám.

Egyik napon Katjusa Vladimirovna Kalinin igen leverten érkezett meg Volgóvéhoz, ahol ugyanakkor én is jelen voltam a mennyasszonyom társaságában.

Lehangoltságát észrevettük és faggattuk annak oka felől. Először huzódzott a beszéd, de aztán hozzám fordult:

— Szegény barátom, Pjotr Fedorovics, végtel-

lenül sajnálom, hogy újabb szomorú eseményt kell veled közölnöm. Olyasmi történt, ami ismét gyászt hozott családotra.

Megdöbbenéssel néztem rá és önmagamot igyekeztem áttatni, amikor elhárító szavakat mondtam:

— Mi gyászeset érhetne még engem? Apámat és öcsémet Grigorij Fedorovicsot agyonlőtték, anyám a csekarendőrök durvaságainak hatása alatt szívizélhüdben meghalt.

Aztán hirtelen szörnyű gondolat villant át agyamon:

— (Talán hugommal, Eudoxiával, történt valami?)

Katjusa némán bolintott.

Türelmetlenül felugrottam a székről és örütként szagultam le és föl a szobában. Aztán odaálltam Katjusa elé és könyörgőve kértem:

— Az Isten szerelméért, Katjuszka, mi van Eudoxia Fedorovnával?

Katjusa a kezével eltakarta a szemét:

— Szörnyűség! Agyonlőtték.

Minden tagomban remegtem. Hihetetlennek hangzott ez a borzalmas közlés.

— I lehetetlen! Lehetetlen! Anyám beszélt nekem, hogy a hugom az egyik népbiztos helyettesének gyermekei mellé került és igen jól bannak vele. Miért lőtték volna agyon?

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő, legelsőrangú munkáerő, szobalány, valamint irodába ügyes gyakorlóknő külszolgálatra felvétetik. Timisoara I., Str. Sft. Ioan 7. Földszint 10. (6101)

Mindenes gazdasszonyt keres magányos ur. Csak éltesebb komoly munkást. Jó elhelyezkedés magányos nyugdíjasnak. Rövid életrészletek ajánlatokat címmel igényekkel „Allandóság” jellegre timisoarai kiadóba. (2399)

Jól főző mindenek október 15-re felvétetik Timisoara II. Vulcan 20. (5556)

Két jó munkás hölgyfodrászsegédet vagy lányt, ki a vizondolásban perfekt, jó fizetéssel keresek. Felszegi Sándor Sibiu str. Tribunei 5. (2415)

Külszolgálatkísasszonyt aki már volt üzletben keres ARLATH Biv. Ferdinand 8, Timisoara. (2499)

Béjárónőt jó bizonyítvánnyal okt. 15-re keresek. Arad, Str. Deseanu 9. (3805)

Sürgősen keresek molnárt, vidéki kómalomhoz. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3845)

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal október 15-re keresek. Arad, Str. Deseanu 9. sz. (3849)

Feltétlen komoly, 18—25 éves keresztény házvezetőnőt keresek. Leveleket „Arad” jellegre, Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3844)

Keresünk szakképzett borpincemestert. Jelekezni délelőtti órákban. „Furnica” Arad, Str. Andrei Muresanu 7—9. szám. (3842)

Egy jóra való fiut kályhástanonlónak felvevő Lörincz, Arad. Bulev. Regele Ferdinand 11. (3839)

Mindenes perfekt főzőnő jó bizonyítvánnyal, azonnalra felvétetik. Kalmár, Arad, Str. Cosbuc 16. (3841)

I. osztályú nagymunkás, állandó munkára kerestetik. Téliakabát 800, zakó 500 lei, 10 éves korig félár. Cim a timisoarai kiadóban. (2416)

Fűszer- és csemegekereskedősegéd, több évi gyakorlattal, azonnal felvétetik. Etnikai román előnyben. Ugyanott kifutófiu felvétetik. Arad, G. Farcasiu, Strada Bratianu 1. (3854)

Fiatal könyvelőnőt, kisebbségit, aki perfektül tud románul, keresek tűzifavállalathoz. Ajánlatokat Szabó Alexandru, Barzava címre. (2426)

Kőműveseket, ácsokat és napszámósokat alkalmazok, jó fizetéssel. Timisoara II., Str. Cogalniceanu 14. (Standard-harisonygyárral szemben levő építkezésnél). (2422)

Keresek asztalossegédet és fényező, vagy fényezőnőt. Timisoara IV., Strada Bratianu 25. (2428)

Allást keres

Jómegjelenésű, komoly urileány, aki a háztartás minden ágában járatos, elmenne vidékre magányos urnőhöz, esetleg urhoz, ahol családtagnak tekintenek. Cimeket „Második otthon” jellegre Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kér. (3837)

Intelligens izraelita uriaszony délelőtt, vagy délután gyermekek felügyeletét, vagy német, román nyelvű oktatását vállalja. Cim: Timisoara II., Str. Fagului 24. szám. (2419)

Lakás

Cserélek gyönyörű I. kerületi összkomfortos 4 szobás lakást, külvárosi 2 szobás, fürdőszobás lakással. Kiadó 1, 2, 7 szobás lakások és garzonierek, valamint butorozott szobák. Orich-iroda, Timisoara I., Str. Sft. Ioan 7. Telefon 43-59. (6100)

Különbejárattal butorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó a IV. kerületben. Timisoara, Str. Sinkai 9. Janda. (2397)

Elegáns garcon lakást az I. kerületben keres egyedülálló ur. Cimeket „Rendes lakó” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (6020)

Keresek 2 esetleg 3 szobás modern lakást a III. vagy IV. kerületben, nem zónában. Cim a timisoarai kiadóban. (5000)

Kettőszobás, konyhás lakást keresek, a belvároshoz közel. Közvetítést díjazok. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (3836)

Butorozott szép tiszta szoba azonnal kiadó. Arad, P. Gen. Cernat 8. (3831)

Adás-vétel

Varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, otománok, Thonet-székek olcsón eladó. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3115)

Keresek 3—4 szobából álló külön házat, megfelelő mellékhelyiségekkel. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (2421)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószoba, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Platni-kocsit, jó állapotban megvételre keresek. D. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 14. (2385)

Jókarban levő szilskin, prémmel bélelt városbunda eladó. Megtekinthető Joanovits szücsnél, Arad, Str. Ioan Robu 2. Neuman-ház. (3815)

Eladó és azonnal átadó bevonulás miatt a jól bevezetett „Ferdinand” étterem és kávéház, Arad. Piata Avram Iancu 11. szám. (3808)

Belvárosi villa 3—5 millió, II. kerületi bérház 2—2 millió, hozalék 150.000 lei, gyönyörű családi ház kerttel, Doja-utca mellett, 1—6 millió, új villa 2 négyszobás lakással 2—3 millió, III. kerületben 200 holdas mintagazdaság 10 millióért azonnal, fenntartás nélkül eladó. Orich-iroda, Timisoara I., Str. Sft. Ioan 7. sz. Telefon 43-59. (6102)

Négy darab vadonat új vörös rókaprém eladó. Cim: Rudolf Mosse, Arad. Eminescu-utca 8. (6030)

Eladó világos francia háló, szmirnaszőnyeg 3x3 méter. Cipőszekrény, konyhaedények. Arad, Str. Cogalniceanu 15. sz. (3846)

Eladó 3 szobás magánház, cserépkályhával, villannyal, fürdőszobával, szivónyomó kúttal felszerelve, hozzá gyümölcsös kert, disznóól, kisebb gazdálkodásra is alkalmas. Arad, Str. Grivitei 98/a. sz. (3847)

Eladó éjjeliór-óra, 300 literes víztartány 2 íróasztal. Arad, Str. A. Muresanu 15. (3848)

Trafik sürgősen eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (2427)

Megbízásból vásárolok here- és mindenféle magvakat, legmagasabb napi áron, mintázott ajánlatot kér Szücs Pál, Timisoara III., Str. Prota Dragomir 1. szám. Telefon 42-92. (3153)

Eladó háromszobás, konyhás, mellékhelyiségekkel álló magánház, villannyal. Arad-Gradiste, Str. Ioan Gorum 38. sz. (3840)

Szilskin bunda eladó. Florei Petru. Ghioroc, Str. Crisaa 352. sz. (3843)

Egy- vagy kétszobás lakást fürdőszobával vagy anélkül keres pontosan fizető lakó, nem zónában. Ertesítést kérek Timisoara, telefonon 16-08 szám alatt.

Kétszobás modern lakást keres — nem zónában — fiatal házaspár. Esetleg cserébe adhat modern, komplett, központi fűtéses garconlakást. Ajánlatokat „Kétszobás lakás” jellegre a timisoarai kiadóba kérünk. (2424)

SZEMELY-KOCSI, lehetőleg Ford, használt, de jó állapotban, jó gumival, megvételre kerestetik. Cimeket „Auto” jellegre a timisoarai kiadóba kérek.

Vennék irógépet, kályhát, fürdőszobaberendezést. Ajánlatot Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (3838)

Eladó 3x12.5—4x12.5 kokusz-szőnyegek és kétágu létra. Arad, Str. Cuza Voda 47. szám. (3834)

Szarvasbőr 12 quadrat, vadásztábla, nagy antik óra, disztárgyak eladók. Arad, Saguna-ut 98, udvarban. (3832) Alig használt paplan eladó. Arad, Strada Doamna Balasa 71. (3830)

Oktatás

Birodalmi dipl. nyelvtanár, német, francia, angol órákat ad, vagy délutánra nagyobb gyermek mellé ajánlkozik. Arad Str. Contacuzino 4. (3835)

Különléte

Pianinót bére keresek. Stefan Livia, Belváros, Str. Buteanu 1. sz. Rom. kat. szeminárium mellett. (6028)

1½ millió lei kerestetik bányázemnek, kb. 1 évre kölcsön, vagy részesedésre, jó kamattal, betáblázással és értékbiztosítással. Cim: Kiadóhivatalban és Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3824)

Hölgyeim! A legdivatosabb kézzel kötött yampereket, ruhákat, bélydolgokat mérték után, elsőrangban készíték. Daru Olga, Arad, Str. Blanduziei 12. sz.

Elveszett egy pénzárca a 3-as villamoson. Beesületes megtalálójá jutalom ellenében adja le Timisoarán a Vörös-kereszt-gyógyszertárban. Bulevardul Carol 27. sz. alatt. (3152)

Tánciskolának kiadó megfelelő parkettás helyiség a Belvárosban. Érdeklődni Tóth Nicolae, Timisoara III., Str. Eneas 112. szám. (2420)

Udvari műhelyhelyiség kiadó. Arad, Piata Avram Iancu 10. (3850)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérebeadom. Dr. Mounjalledt, Arad, Str. Mocioni 3. (3852)

Elvezetett a Tipografia „Timisoara” körforgógépű, Timisoara.